

گفت‌وگوی مشروح خبرگزاری فارس با محمدتقی سرمدی

تاریخ نستعلیق نوپسی قرآن کرببرگ است

• رقیه عزیزی شیرکوهی

سال گذشته سازمان دارالقرآن مجوز چاپ قرآنی به خط نستعلیق را به انتشارات سرمدی داد که این قرآن با همکاری مؤسسه بصیر با دارا بودن قلم گویای بصیر منتشر شد که به دلیل دقت و وسواسیت بسیار متولیان چاپ این قرآن، این کلام پر سراسر نور بدون هیچ نوع غلط املائی منتشر شد.

قرآن نفیس با خط نستعلیق دارای ۱۲۳۰ صفحه تمام گلاسه و رنگی است که جلد و جعبه‌ای چرمی و گالینگور آن را پوشانده و در آن نیز قلم هوشمند بصیر به همراه کیف مسافرتی در نظر گرفته شده است.

قرآن گویای بصیر ابزاری است که تحولی در زمینه یادگیری قرآن کریم ایجاد کرده است به گونه‌ای که همگان به اثر بخشی آن اذعان دارند. فایل‌های موجود در قلم گویای بصیر با محتوای کتاب قرآن کریم با خط نستعلیق در ارتباط بوده و به سادگی به محض قرار گرفتن نوک قلم بر روی کتاب، صوت مربوط به آن قسمت در آن واحد پخش می‌شود.

فن‌آوری قرآن گویای بصیر بدین گونه است که حس‌گر تعبیه شده در نوک قلم به محض قرار گرفتن بر روی صفحه به راحتی کدهای مخفی آن قسمت را شناسایی کرده و بلافاصله صوت مربوط به آن را فعال می‌کند، این تکنولوژی با ذخیره کدها و صوت‌ها و ایجاد ارتباط میان آنها یک محیط یادگیری تعاملی را ایجاد می‌کند که با هیچ ابزار دیگری قابل مقایسه و رقابت نیست.

یکی از مشکلات قرآن‌آموزان و به نوعی نوآموزان این کلام الهی روخوانی و صحیح‌خوانی است که در این مورد، یکی از تجهیزات الکترونیکی آموزشی تعاملی در حوزه علوم قرآنی با قابلیت منحصر به فرد و نبود مشابه به عنوان جدیدترین تکنولوژی آموزشی الکترونیکی در جهان اسلام، قرآن گویای بصیر است.

از قلم گویای بصیر می‌توان در یادگیری و آموزش آسان قرآن کریم در حوزه‌های مختلف نظیر روخوانی، روانخوانی، فصیح‌خوانی، ترتیل، حفظ و تثبیت و همچنین یادگیری ترجمه به زبان‌های مختلف استفاده کرد که اکنون انتشارات سرمدی این قرآن نفیس با خط نستعلیق را به همراه قلم گویای بصیر در ۵ هزار نسخه برای استفاده همه دوستداران به کلام وحی منتشر و در بیست و یکمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم روانه بازار نشر کرده است.

خبرنگار فارس به منظور کسب اطلاع بیشتر از چگونگی چاپ و انتشار این کتاب ارزشمند به خط نستعلیق با محمدتقی سرمدی، مدیر انتشارات سرمدی و نویسنده مجموعه کتاب‌های «تاریخ پزشکی ایران» که حائز تقدیر نامه‌های بسیاری از اکثر کشورهای دنیا شد، به گفت‌وگو نشست که در ذیل از خاطراتان می‌گذرد:

آرزویی که بالاخره روزی تحقق یافت عشق به قرآن را از مادرم آموختم

آقای سرمدی دلیل چاپ و انتشار این کتاب آسمانی به خط نستعلیق چه بوده است، نشر این کتاب با این شیوه جدید چگونه به ذهن تان خطور کرد؟

ضمن تشکر از شما و همکارانتان، بنده در خانواده مذهبی به دنیا آمدم. پدر و مادر مرحومم از پیروان راستین مکتب انسان ساز اسلام و از تلاوت کنندگان قرآن مبین و از پیروان پیامبر گرامی خاتم و خاندان مکرم نبوت بودند به گونه‌ای که بنده تلاوت قرآن کریم را از مرحوم مادرم آموختم.

در منزل ما به مناسبت‌های مختلف محفل انس با قرآن کریم و بزرگداشت مناسبت‌ها به ویژه شهادت زهرا ی اطهر (س) و آقا سیدالشهدا (ع) بود. در چنین شرایط هنگام قرائت کلام وحی از لسان پدر و یا مادرم از همان کودکی آرامشی در روح و روان می‌یافتیم که وصف شدنی نیست.

پس از قدم گذاشتن به دنیای کتابت و نشر، حتی قبل از تألیفاتم آرزوی انجام این مهم را داشتم اما توفیق پیدا نمی‌کردم. سال‌ها در کسوت کتابفروشی نمونه‌های زیادی از قرآن‌های منتشره را ارائه می‌دادم.

آقای سرمدی ایده چاپ قرآن با خط نستعلیق و به نوعی ایرانی چگونه در ذهن خطور کرد؟

بنده سال‌ها در امر پژوهش تألیفاتی گسترده داشتم و دارم و به نوعی می‌خواندم که قرآن مجید در طول تاریخ در نگارش آن از خطوط بسیار زیبا بهره جستند و پوست‌ها و چرم‌ها و کاغذهای گوناگون در تحریرش به کار بردند.

قرآن را به صورت لوله (طومار) و دفتر و جزوه و ورقه و غیره با مرکب‌های رنگارنگ مکتوب کرده و میان خط‌ها را تذهیب کردند؛ انگیزه انتشار کلام وحی را با کتابت و تذهیب ویژه‌ای، بیشتر می‌کرد. در دوران فرهنگی‌ام سال‌ها با انجمن خوشنویسان در ارتباط بوده و آثار ارزشمند اساتید این حوزه را ستایش‌گر بودم؛ از این رو در چندین مناسبت و نشست، انجام این مهم را مطرح می‌کردم.

با توجه به ایرانی اسلامی بودنم و با بهره از این بیت شاعر کشمیری:

عشق را شرط نیست رعنائی

همچو مصحف به خط نستعلیق

نشست‌هایی با تعدادی از اساتید صورت گرفت تا در تاریخ ۲۹ آذر سال ۸۹ پس از گفت‌وگوی مفصل با استاد «محمد حبیبی» سفارش قرآنی با خط نستعلیق ایرانی و با ترجمه استاد «ابوالفضل بهرام‌پور» صورت گرفت.

از انگیزه و شکل‌گیری این مجموعه با ارزش بگوید آیا این نخستین قرآن کریم با خط نستعلیق در کشور و یا به نوعی در جهان است؟

خیر، تاریخ نستعلیق‌نویسی قرآن کریم، بسیار کم‌برگ است؛ «آنه ماری شیمل» از قرآنی نستعلیق، به خط «شاه محمود نیشابوری» که در نیمه اول قرن شانزدهم میلادی یاد می‌کند. در دوره قاجاریه نیز قرآن‌های نستعلیق به خط محمد حسین دماوندی (۱۰۹۳ هـ ق) و میرزا اسدالله شیرازی (۱۲۸۶ هـ ق) را نیز می‌توان نام برد.

همچنین در پژوهشی که «کاو تیموری» در نشریه کتاب ماه هنر ماهنامه تخصصی اطلاع‌رسانی و نقد و بررسی کتاب، شماره ۱۷۵ تحت عنوان «قرآن سرمدی و توفیق ابدی» نگاهی به تازه‌ترین قرآن چاپ شده به خط نستعلیق، چنین می‌نویسد:

برخی از کاتبان قرآن به خط نستعلیق، به شرح ذیل می‌باشند: زنده‌یاد سیدحسین میرخانی، استاد کیخسرو خروش، استاد زنده‌یاد سیف‌الله یزدانی،

در منزل ما به مناسبت‌های مختلف محفل انس

با قرآن کریم و بزرگداشت مناسبت‌ها به ویژه

شهادت زهرا ی اطهر (س) و آقا سیدالشهدا (ع)

بود. در چنین شرایط هنگام قرائت کلام وحی از

لسان پدر و یا مادرم از همان کودکی آرامشی در

روح و روان می‌یافتیم که وصف شدنی نیست

زنده‌یاد سیدحسن سخاوت، فریبا مقصودی، استاد مجید فدایی منش (۱۳۸۰)، استاد محمد صادق احدپور (۱۳۸۱)، استاد داوود لواسانی، رضا آسمانی (۱۳۸۸)، استاد منوچهر نوح سرشت، استاد میثم خادمان، حسین نوروزی، ناهید دشت‌دار، و استاد محمد حبیبی (۱۳۹۲)، به شمار می‌روند.

چاپ و انتشار این کتاب چند سال به طول انجامید و در میان راه با چه مشکلاتی همراه بود؟

حدود ۱۰ سال و با توجه به اینکه امر و توفیق الهی بود، لذا از نظری برای بنده پژوهشی مقدس به شمار می‌رفت؛ طبیعتاً با مشکلات فراوان روبه‌رو شدم و با دیدگاهی که داشتم، می‌بایست ده‌ها مورد با سلیقه‌ای سخت و مذهبی را رعایت کرده و همه را هماهنگ به نشر برسانم.

تبلیغ این کتاب ارزشمند در جهان به وسیله راه‌اندازی سایت سرمدی در فضای مجازی

برای عرضه این کتاب آسمانی به بازار جهانی چه تدابیری اندیشیده‌اید؟ با توجه به سایت مفصل و پربیننده‌ای که انتشارات سرمدی دارد و همچنین آریاب رسانه و همچنین در مراسم رونمایی که در محل اسناد کتابخانه جمهوری اسلامی ایران برگزار شد و نیز انعکاس آن در خبرگزاری محترم فارس، کوشیده‌ایم اطلاع رسانی به اندازه وسع‌مان صورت گیرد.

با توجه به گرانی کاغذ، کاغذ مورد نیاز این اثر ارزشمند چگونه تهیه شده است؟

متأسفانه یکی از مشکلات جدی نشر و مطبوعات، گرانی کاغذ است، به ویژه کاغذ گلاسه، که می‌توان یکی از دلایل گرانی کتب و این قرآن برشمرد اما ما نیز همانند سایر ناشران کاغذ مورد نیاز را از بازار آزاد تهیه می‌کنیم.

مشوق اصلی چاپ قرآن کریم به خط نستعلیق همسر و فرزندانم بودند

آیا برای چاپ این کتاب از ارگان و یا نهاد دولتی کمکی حاصل شده است؟

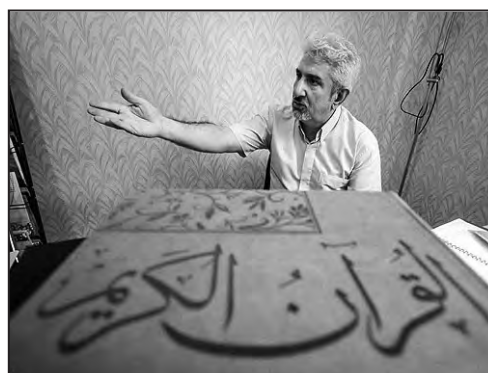
خیر، تاکنون برای چاپ و انتشار این کتاب و یا با وجود مشکلاتی بر سر راه، هیچ کمکی از نهاد و ارگان خاصی دریافت نشد و بنده هم در گذشته تمایلی هم برای این کار نداشتم.

چه کسانی برای چاپ و انتشار این اثر شما را همراهی کردند؟

ضمن تشکر از کلیه عزیزانی که در سرانجام این اثر گرانقدر ما را یاری کردند، از محمدرضا اشرف‌الکتابی، مدیر محترم مؤسسه بصیر و دانش پرور باید نام برد و سپس افراد خانواده‌ام.

در طول انجام کارهای خوشنویسی این قرآن کریم همسر «فاطمه سرمدی» و فرزندانم به غلطیابی و تصحیح صفحات و بررسی آنها با دیگر قرآن‌ها کمک شایانی به بنده و پیشرفت نگارش این قرآن کردند.

متأسفانه یکی از مشکلات جدی نشر و مطبوعات، گرانی کاغذ است، به ویژه کاغذ گلاسه، که می‌توان یکی از دلایل گرانی کتب و این قرآن برشمرد اما ما نیز همانند سایر ناشران کاغذ مورد نیاز را از بازار آزاد تهیه می‌کنیم

با توجه به اینکه شما در مصاحبه‌های مختلف گفته بودید که بخشی سرمایه زندگی خود را وقف این کار کرده‌اید آیا خانواده با این کار شما مخالف نبودند؟

خیر؛ با توجه به اینکه همسرم یکی از شاگردان مادرم در کلاس‌های درس قرآن به شمار می‌روند، برای رسیدن این قرآن به مرحله نهایی مشوق و همراه بنده بودند به گونه‌ای دیگر لازم می‌دانم از همسرم «فاطمه سرمدی» که خود از قرائت‌کنندگان کلام الله مجید است، در تطبیق اغلاط به صحیح، و پسرانم رضا و محمد سرمدی در همه مراحل، به ویژه امور اداری و طراحی و دخترم «مریم سرمدی»، که همگی در طول ده سال صبر و حوصله و پشت کار و دلگرمی، در سرانجام این هدیه الهی یاورم بودند، سپاسگزاری و از صاحب قرآن، عاقبت به خیری دنیا و آخرت، مسئلت کنم چراکه آنها طی این ۱۰ سال دلسوزانه بنده را یاری کردند و از اینکه سرمایه زندگی‌ام را برای این کار گذاشتم حتی گله اندکی هم نداشتند.

چاپ‌های بعدی این قرآن ارزان‌تر از قیمت فعلی به دست مخاطبان خواهد رسید

هدیه کتاب ارزشمند ۳۵۰ هزار تومان است؛ آیا برنامه‌ای برای خرید بهتر و آسان‌تر این اثر توسط مردم ندارید؟

لازم می‌دانم توضیح دهم که در مناسبت‌های مختلف و شرایط ویژه، تخفیف‌هایی قابل توجه ارائه خواهد شد، همان طوری که شما و مسئولان امور نشر نیز می‌دانند، تهیه مصالح این کتاب، با ویژگی‌هایش نظیر قلم هوشمند بصیر، جعبه، کیف، دفتر استفاده از ادعیه پرهزینه و گران تهیه می‌شود، اما با مصالحی به مانند کاغذ و چاپ سیاه و سفید و جعبه سازی ساده، انشاءالله در چاپ بعدی، هدیه قرآن کریم، ارزان‌تر به دست مشتاقان کلام وحی خواهد رسید.

ادامه فعالیت‌های گسترده و عظیم در حوزه نشر مستلزم حمایت مسئولان است

تقاضای شما از نهادها و یا ارگان‌های دولتی چیست؟

ضمن اینکه امیدواریم صاحب قرآن در این زمینه ما را یاری فرمایند، طبیعتاً چنین بسته کاملی که تهیه می‌شود، می‌تواند هدیه ارزشمندی برای ارائه به مجموعه کارکنان نهادها، مؤسسات دولتی و مؤسسات خصوصی باشد، که طبیعتاً ضمن بازگشت سرمایه، مشوقی برای نشر هر چه بیشتر و مطلوب‌تر این اثر خواهد بود.

حرف پایانی؛

با تشکر از خبرگزاری محترم فارس و حضرت عالی که بدین شکل در ترویج و تشویق کسانی که در چنین پروژه‌های گسترده‌ای همت می‌گذارند، از خداوند متعال، اجر فراوان و توفیقات روز افزون، مسئلت می‌کنم.

تهیه مصالح این کتاب، با ویژگی‌هایش نظیر قلم هوشمند بصیر، جعبه، کیف، دفتر استفاده از ادعیه پرهزینه و گران تهیه می‌شود، اما با مصالحی به مانند کاغذ و چاپ سیاه و سفید و جعبه سازی ساده، انشاءالله در چاپ بعدی، هدیه قرآن کریم، ارزان‌تر به دست مشتاقان کلام وحی خواهد رسید.

